

Womhaj Bóh!

Czykło 15.
15. haprleje.

Pětnik 10.
1900.

Szechske njedzelske łopjenka.

Wudawaju ło kóždy sobotu w Esmolerjez knihicziščetni w Budyščinje a łu tam dostacź sa sčtwórtlětnu pšchedpłatu 40 np.

I u t r y .

1. Pětra 1, 3.

„Chwaleny budź Bóh a tón Wótz našeho Knjesa Jesom Chrysta, kiž naš po swojej wulkej šmilnošći i nowa porodził je na žiwu nadźiju, pšches to horjestacze Jesom Chrysta wot mormych.“

To je wěsta, krajna jutrowna powjesć. Sčtó ju nam pšchipowjedzi? Dapoštol Schiman Pětr, kotryž bě swojeho Knjesa šaprel a pšches jeho šrudne pohladnjenje k hlubokemu rostaczu šbudženy bu wot njeho rjenje trošctowany pšches pšchitašnju nastroženym žónškim datu, šo bychu Pětrej Knjesowe horjestacze wošebje powjedale, pšches to dźiwne šjewjenje na puczu do Emauša, pšches wješeke 40 dnjowe hromadžebnje hacž k Božemu špiczu. Teho dla móže nam i tajkej wěstošću špěwacž wo wulkim jutrownym dohyczu. Ale mamy hiščeže wjazy šwědkow. Čži jednaczo widžachu jeho šrijedža mjes šobu pšchi šamknjenych durjach a tydžen pošdžišcho i nimi šobu tež Domašch. Šo to njeběchu hlupi, lohtowěrjaze ludžo, šo špóšnaje i Domašchoweho dwělowanja: „Je-li šo ja w jeho rukomaj njewidžu hošdžaze blušny a njetyknu šwój porst do hošdžaznych blušnow a njepołożu šwoju ruku do jeho boka, dha njebudu wěricž.“ Dale šwj. Pawoł wobšwědči: „Potom je wón widženy wjazy dźyli wot pječ štow bratrow na jene dobo, wot kotrychž hiščeže wjele žiwych je hacž do dženšnišeho dnja, někotři pak šu wušnyli. Napošledku pak po wšchěch je wón tež wote mnje jako wot nječražneho

poroda widženy.“ Běchu to šami šašlepeni šharjo? Albo chzešch šo ššhroblicž, tamnych mužow jako jebarjom wobhladacž, kotřiž šu šwarjenje a hanjenje jaštwa a rječašny, šmjercž a martrašstwo šwólniwje wuštali, dokelž wostachu pšchi šwojim pšchekwědženju: Chrystuš je štanył! A hacž žyrkej Chrystušowa budžišche woprawdže wobštacze měla hacž na 1900 lět, hdy by na kžu šaložena była? A hacž njedžela, kotruž žyrkej je Jesuškoweho horjestacža dla jako šwjaty džen wuštała, by šo ša wšchitkón šwět džen žohnowanja ščinila, hdy budžišche pak jebanstwo ju na město štarošafonškeho šabbata postajilo pak jenož njerosum krotkowidžaznych rybatow a žlonitow ju pošwjecžil a pšchekrašnik? Wty drie wěmy, šo ma Bóh ščěrpliwosć i blašnymi a wocžakowanje i bješbóžnymi, ale šo dyrbjal i njepšcheměrjownym žohnowanjom žyrkej kónowacž, kaž je wot přenjeje šwjatkowniczki šem činił hacž na tutu jutrowniczku, hdy by wona i wopacžnym ewangelionom šwět napjelniła, hdy by i njewěrnej jutrownej powjesću čłowjekow šamylila — njech to wěri, ščtóz chze hancž! njech to ša wěrne ma, ščtóz chze Boha přecž!

Chrystuš je šawěšče štanył! Teho dla „chwaleny budź Bóh, tón Wótz našeho Knjesa Jesom Chrysta, kiž je naš po swojej wulkej šmilnošći i nowa porodził na žiwu nadźiju pšches horjestacze Jesom Chrysta wot mormych. Džeczi šo porodžuja, a čłowške džeczi šu potom i nowa narodžene, hdyž šu šo Bože džeczi činile. Jako čłowške džeczi šmy rodženi k žiwjenju štarošče, kotraž šo pšchezo tyšchniwje prascha, ščto nětk pšchindže? Jako Bože džeczi

ſmy ſ nowa narodzeni ſ žiwjenju nadžije, kotraž ſo pſchezo wjeſeli, ſo tón Wótž Jeſom Khrysta a pſches njeho tež naſch Wótž, kaž jutrownička wopokaſuje, tež tu najhlubſchu, najhuſčijiſchu čzmu nam roſjaſni, ſo wón prjedy hacž ſo teho dohladamy, najczęſſche kamjenje nam wotwali, ſo tež w najwjetschej ſrudobje nam jandželow pſchipoſczele ſ tutym ewangelionom.

D uajwjeſeliſche,
D najſbóžniſche,
ſnady polnicžke jutry wy!
ſzmjercž je w rowi,
ſ Khrysta ſmy ſtrowi:
Wjeſel, wjeſel ſo, zyrtej ty!
ſamjen.

ſuczowanie po Božim piſmje

abo

tažle myſle nadeněžech, Bože ſłowo čzitaſo.

ſodawa ſwěrnj čzitač „ſomhaj Bóh-a“.

(ſotrəcəowanie.)

1. knihi Moſſaſzowe, 6. a 7. ſtaw.

ſaž je Silberſchlag wulicžil, ma wſcha ſnata ſwěrina pódla potrebneje zyroby měſtnoſcže nadoſcž w kaſchcžu. Wódna ſwěrina, žaby a jich runjecža njebeču pódla, wſchať móžachu wone we wodach pſchi žiwjenju wotacž. Tež džiwina je ſwojimi družinami ſo njenaſpomni; tež maſch wſchě ſwěrjata wotlicžicž, kotrež ſu pſches ſſchizowanie dweju wſchelafeju družinow naſtałe, n. pſch. mule. ſajſterſcho beču te tehdy hiſchcže njeſnate.

ſ Noach wſchitko ſčžini, ſchtož jemu Bóh pſchifaſa.

ſiſt, ſebreſſim piſany, praji: ſſches wěru je Noach (wot Boha napominany, ſo ſo teho bojeſche, ſchtož njebeſche hiſchcže widžecž) kaſchcž pſchihotowal ſ ſbožu ſwojeho doma. ſſches wěru je wón nahromadžil zyroby nadoſcž; ludžo pak, kotſiž ſu jemu hjeſ dwěla pódla pomhali, teho kędžbu njemějachu, hanjachu jeho a beču hjeſe wſcheje bojoſcže žiwi, kaž ſwj. ſětr piſche: Woni tehdom njewěrjachu, jako Boža ſčžerplivoſcž w Noachowym čzaſu woczakowaſche, hdyž kaſchcž hotowachu. ſ ſbóžnik je wo ludžoch ſ čzaſa liježny praji: Woni jědžichu a pijachu, ženjachu ſo a wudawachu ſo hacž do ſameho dnja, jako Noach do kaſchcža džeſche; a woni kędžbu njemějachu, doniž njeſchindže liježna a potepi wſchitkich.

7. ſtaw.

ſiježna pſchindže.

I. ſchtucžka 1—16. ſa prawy čzaſ porucži Bóh Noachej, ſo by do kaſchcža ſchol. Wón poſlucha Božej kaſni a liježna pſchindže, hdyž je wón ſe wſchěm, ſchtož beſche na wukhowanje wuſwolene, hižo na měſcže, wot Boha jemu porucženym a wot Boha ſchitowanym.

ſ Bóh tón ſnjes wotwolawſchi na kónzu poſtajenych 120 lét Methuſalacha, 5 lét prjedy pak Lamecha pſches ſbóžnu ſmjercž ſ tuteho ſwěta, džeſche ſ Noachej: Dži nětko, hdyž je čzaſ hnady, wote mnje poſtajeny, na kónz, do kaſchcža, ty a wſchitkón twój dom; pſchetož tebe ſym praweho widžal pſched ſobu w tutym hórkim čzaſu; teho dla čžu tebe ſ powſchitkowneho ſahubjenja wumóz a ſ tebe nowy ſwět natwaricž.

ſſmi ſ ſebi wot wſchelafeho čžiſteho, ſa Božu ſlužbu a ſa čžlowiſtu jědž ſo hodžazeho ſkota ſydom a ſydom, mužike a jeho žónſke, troje dwoje a dale jene mužike; wot nječžiſteho ſkotu pak dwě a dwě, mužike a jeho žónſke.

ſať tež wot ptakow pod njebežami, hdyž ſu čžiſte ptaki, ſydom a ſydom, hewať jenož jene dwoje, ſanza a jeho ſanizu, ſo by ſymjo žiwe ſchowane bylo na wſchitkej ſemi.

ſſchetož po ſydom dnjach čžu dacž deſchcž hičž na ſemju, ſchthrzycži dnjom a ſchthrzycži nozow, a čžu wutupicž na ſemi wſchitko ſtworjenje, kotrež ſym ſčžinił.

ſ Noach ſčžini wſchitko, ſchtož jemu ſnjes pſchifaſa.

ſnjes pak je jemu ſam pódla pomhal. ſſam je Noachej wſchě njelicžomne a wſchelafore ſwěrjata, kotrež mějachu ſo w kaſchcžu wukhowacž, pſches ſpodžiwne pohonjowanie w jich čže

pſchitwodžowal. Beſche tole to ſame pohonjowanie, kotrež n. pſch. ſchwinza wucži, ſo ſo hlubſcho ſahreba, hdyž ſo ſyma bliži, abo ptacžki, ſo na prawy čzaſ do čžopliſkich ſtronow dolecža. ſudny nadeněžemy woſebitu ſtronu tamneho powſchitkowneho pohonjowania wſcheje ſwěriny.

ſ Noach pak beſche 600 lét ſtary, jako liježna na ſemju pſchindže, l. 1656 po ſtworjenju ſwěta.

ſ wón džeſche do kaſchcža ſe ſwojimi ſynami, ſe ſwojej žonu a ſe žonami ſwojich ſynow pſched liježnyymi wodami, ſo by ſo a ſwojich pſched nimi wukhowal.

ſ čžiſtych a ſ nječžiſtych ſwěrjatow, ſ ptakow a ſe wſchitkich wakow na ſemi, džeču ſ njemu do kaſchcža dwě a dwě, ſanz a ſaniza, jako bě jemu ſnjes pſchifaſal.

ſ kať luboſnym ſpodžiwanjem ſhladuje naſcha roſprawa na wukhowanje w kaſchcžu, na tónle wobras ſaſtarazeje luboſcže woſrjedž Božeho hněwa. Dolho čže taſki wobras luboſcže wobkhowacž, teho dla roſprawa tať pomauť potrocžuje.

ſ ſta ſo po ſedmich dnjach, ſo liježnyne wody na wjecžor, hdyž ſměrki padachu, na ſemju pſchindžechu.

ſako Noach beſche ſchěcž ſtow lét ſtary na ſydomnaty džen druhého měžaza, to beſche, dofelž ſo wſchědne bibliſke lét ſapocžuje, hdyž ſo naſymu džen a nóz runatej, 7. novembra: to je džen, na kotryž ſu ſo wſchitke ſtudnje wulkeje hlubiny roſtorchnyle a wotewrile njebeſke wofna. Wody, do ſemje ſawrjene, wumalichu ſo ſ wóhnjowymi mozami a pjełnjachu morjo a jeſory a rěki ſ hlubiny tať, ſo brjohi daloko a ſchěroko pomodžachu, a ſ njebjia lijeſche ſo na ſemju deſchcžil, kotryž hewať jenož ſ krepkami pada, jako bychu ſo rěčniſchcža pſchetorhale, ſchthrzycži dnjom a ſchthrzycži nozow.

ſkamjenjnjene klopy a ſkamjenjnjene naſymſke brucžki dopokaſuja nam dženſa hiſchcže, ſo je ſo liježna wopravdže naſymu nawaliła.

(ſotrəcəowanie.)

Čžichi pjat.

ſłob: Moje žiwjenje by Khrſchcže!

Něť wſcho je dokonjane
Mój luby Jeſuſo,
ſ wſchitko pſchewinjene
D luby ſbóžniko!

D hlowa krmawnje ſbita
ſať polna boloſcžow,
ſať by ty ſ ſměchu ſwita
ſ tej kónu wot čžerňow.

D hlowa potžilena,
ſdže čžeſch ty wotpocžnyčž,
Do ſmjercže pſcheſčěhana:
ſa čžu čži hlowať byčž.

Ty ſwěrna, ſpróžna hlowa
Wot čžwile ſmjertneje,
ſbój, wutroba čže wola,
Wotpocžnik nam'kaſch w njej.

ſſy čžerpil moju winu,
ſať jara žaloſnu,
Něť moje hrěchi ſhinu
ſſches twoju miłoſcž wſchu.

ſo byčž byl wěcžnje žiwy,
ſu ſmjercže rubjeſtwo,
ſa ſbėham hlomu čžily,
ſa twoja ſſhila ſo.

Mój tróſchtať, wumóžniko,
Budž tebi džať a čžeſcž,
ſa wumóženy nětko,
ſſo móžu ſ njebj ſnječž.

ſſy ſa mnje čžerpil wſchitko,
ſſo ſa mnje woprowal,
Čži duſchu, ſ čžělom nětko
ſa džaťny wopor dam.

Budź mi też dale śwerny,
 Raż dolho bycz tu mam,
 Gacź junu mój duch śwerny
 Dom pónđže ł njebjeřam. E. Delař.

Widzenia w nowolętnej noży.

(Skónceženje.)

Duż wuhladach statok, ł kotrehoż śwětłoscź je wschěmi wotnami dźeřche, a sařlychach nasdala hudźbu a spěw. Myřlach řebi, so maja tam kemsche ł nowemu lětu a so tam řhwalbne spěwy řpěwaja. To řobu sařpěwascħ. Ale blisko přchischedišchi řo řtróžich a řrudźich. To njeběchu kemschaze hudźby a spěwy, přchihódně sa tajku řwójatu nóz; halleluja to njebě. Mlicžo druge hacź piřkanje ł rejam; nicžo druge hacź njehorne pěřnicźi ł rořpitych řchijow.

Suplerjo je řmymkom dźělachu, so móhłe jim ruzy wotřromicź, a piřtarjo dujachu, so móhli řebi liza rořducź. Ł hdyž na řhwilu pořastachu, přchipitki ł piwom a ł palenzom do kóla dźěchu. Ł ł wjele woczow řapascħe njeřpóřcźiwa požadořcź.

Ł mi řo řeřda, jako by w řadnim kucze nęřajři cźorny duch řtal, kotremuž řo dźiwjenja bjeřbóžnje lubi, a řiž řo přches žyle řchwablojte mjeřwoczjo řchcźeri. — Duż božedla dale.

Ł řhwatkom mje mój towarřřch do męřta wřa. Tu přched řtatokom, řjanym a wulkim řaž řród, řastachmoř.

W delnej řtwi řiřchcze řwęcźachu. Tu cźachachu ł wjeřeřej řaru, hacź njebudže na wěžach dwanacze bicź, a męřachu přched řobu wino a punęž. Wřiřchcħe nich bęřche też řwětło, tola tu žana bjeřada njebě. Řiřchi blidze ředžeřche wofobny řnjes žyle řamlutli. Ššlěborny řwęcźnik řtejeřche wofřjedź droheho blida. Ł njeho řwęcźeřche řo wonjata řwěza přches řrařnu řtwu. Še řcźenow řladachu řkoczane wobluki řchpihelow do řřtwy. Žyła řtwa bęřche řajřa, jako by řhžyła wulřwalicź: Tudy nimo męřy wulke řbože řhđli. Ale řamotnemu řnjesej žane řbože ł woczow nje-řhladařche.

Řiřched nim bęřchu wulke řnihe, řajřež ma najbóle kóždy přchelupž. Řeho woczjo męřjeřchtej řo cźmowej na nje. Na přenjeř řtronje řtejeřche napřřane: „Š Bohom“. Wón pak njebě ł Bohom wřtował. Řeho Wóh bę mamom. Šo by w řtoku řtote řorny namřěl, bęřche řwoje řamoženje a też řajimane řapitale na řrawacźki wadžil. Ale mamom, řeho přchibóh, bęřche řeho řeřřy řjebał.

Męřto řakrařnjenyř řchazow męřjeřche řo řeřera na řeho řurje, řemu řchěřtu řubaž. Šdyž bęřche řo dolho ředžo bludźil, wupraři ł blędeje řuby řenicźke řłowo: „Bankerott!“ Na to ł dyrřotanjom řtanyřřchi řo do řomory řřhabla. Męřach řa to, řo řhze řwój řřřř a řtarojcź ł modlenjom podduřncź a řo řhze wo pomož ł czeřnemu, njeř też niřkemu, dźěłu pofřncź a řo ł ponize-rijom řjednacź. — To řo žyle molach.

Wón řebi wulki powřas ře řeleneje řidy, řadźerny řón řebi wofoklo řchije a — ł nim bę řónž.

Mi bę wulży řel a řrořnje. Šrudženy řo přařchach: Mima tola řwět w nowolętnej noży, řiž řiřchcze njeřpi, žyle nicžo, dnyřli řoku řrořnotu a řłójcź? — Mój wodzeř wotmolwi: „Wě řo czi, řotřiž w Bořim řwójatym mjenje ře řtareho lęta do noweho řpja, to derje cźinja. Šsu pak też řajře řuřche, řiž w polnoży na řón džen, řiž řeřuř řęta, njeřpja, a řo přchi řym Bohu řpodobaju. Wój a wohlej!“

Męřto přchi řhęži řastachmoř, řotraž bę žyle ł řónza męřta. Šara pořđže řižo bę, blisko ł polnoży. Tola miřchřjeřche řo řiřchcze řwęcźka přches wotnjeřřko, řotrež řchđđžiwicź poczinařche.

Blędu wudowu widžach wot přchajř řtanęž. Ta bęřche nimale pol noży přchadla, řo by řa řwojeř dźeřczi a řa řebje řamu řuchy řhlěb řařłuzila.

Šwęcźka bę wuřřła a w řtwiczy bę cźma. Ale to řa naju woczjo řadny řadźewł njebě. Widžach w řhudobnym łóřku dwe dźeřczi řpacź. Macź řo přched řeju łožo řłatny a pofřchęřche Boha lubeho řnjesa, řotřny je miłofcźiwy nan wřchěch wobohich řhřotřow, řo by wboheř dźeřczi pod řwój wóřzowřki řřw wřał. Ł potom na njeju řnamjo řwójateho řchřiža řcźiniwřchi řehny řo, wóřczenařř řdychuju, ł męřu.

To bę mi wutrobu řnuło, a řa to, řchtož bęř přjedny widžal, bę mi wofřchewjenje. Duż mój wodzeř, moje pohnuče derje řrořumiwřchi, dzeřche: „Řene nęřto řiřchcze nařhoř, řchtož hacź dořal widžal njeřřy. Wobhladař wřchaf, řak nęřdžeřřtuli řchęřczijenjo w Bořim řomje řtare lęto wofřamřnjeja a też nowe řhnyřom na-řřupja.

Přjedny hacź řo dořladach, řtejach w malej řhřřwi, ře řwězami řjenje wofřwětłenej. Nunjež bęřche bóřřy noży w dwanacźich, ředžachu tu mužoj a žony, ł wjeřřcha řtari, řóždy ł řnihu a ře řařwęcźenej řwęcźku. Młodnyř ludži bę tu malo. W męřřach wřchaf řebi młodži ludžo nęřdžeřřtuli Bože řłowo malo wadža. Šwarnuj Wóh, řo njeby na wřach na niřdy řak było! Štary předar předowawřche ł móžnym řłořom, řo řa wřchu Božu řnadu, w řtarym lęče wuřiwanu, dźakujo, řrimajo na wobęndžene řreři a řorzo ł nařařanju wubudžujo.

Šřlyřcze! też wěza řařbęřny řwój řłob. Dwanacze poczjo řwón do cźiřeje noży bicź.

Duż řo předar řłatny a ł nim žyła wofřada. Wutroby řo ł modlitwami řahoriřu, nařařanje lubjo a wo daleřche řohnowanje pofřcho.

Potom wuřpěwachmy — ja wřchaf řnuty řobu řpěwach — je řpěwarřřch řchřucźku, řotraž řakle řłinczi

Mjeř napořledł też ł węři
 Twój řwójaty duch nař cźeri;
 Mjeř dobre do nař řłodži,
 Ł ł njebjeřam nař wodži.

Š řónza wuřpěwachu řiřchcze wóřczenařř a potom dźěchu w Bořim mjenje řomoj.

Řiřched řurjemi řlyřchach řiřchcze ł Božeho řłowa wřtacź a řebi ł miřym řróncźkom nowolętne řbože přchęč. Řeni přajachu wutrobne: „Žohnuj Wóh wam nowe lęto!“ Ł czi, řakle pofřrowjemi, wotmolwřchu ł dźaknym řłowom: „Ł też wadž a wawřchich lubnyř řohnuj miłofcźiwy Wóh!“

Jutry.

Halleluja, řrařne ranje,
 Řrařniřche hacź myřřlimy,
 Řeřuř řhřřřtuř ł rowa řtany
 Šutr'ne řwony řlyřřchimy.

Šutrowne nam řłónzo řřhadža,
 Řořřwětłi nęř řemřřu nóz,
 Šchto dħa řmjercź a cźert nam wadža?
 Nad nami, wřaz' nima móż.

Šsmjercź, řđže řahadło je řwoje,
 Řiž řy morřřch cźłowjeřa?
 Řeřuř dořycze je moje,
 Š rowa řtany nařche dla.

Šđže je dořycze nęř řwoje,
 Řela, nařřchich řreřow mřda?
 Řeřuř podawa nam řwoje
 Węcźne řbóžne njebjeřa.

Špěwajmy dħa řařo ł nowa
 Řhwalbne řutr'ne řhęřłuřche,
 Řeřuř, řiž řař' řtany ł rowa,
 Řam też dħa dořycze.

Šdyž je řeřuř ł rowa řtanył,
 W rowje wofřtacź njeb'džemy:
 Šsmjercze móż a cźert je panył,
 Žimi ł rowow pónđžemy.

Šdyž my junu w nařřchich rowach
 Šandželow řłob řlyřřchimy,
 Dħa po řeřuřownyř řłowach
 Šařo řtanęč budžemy.

Wónđžemy řak přchęřrařnjeni
 Ř řtorej Božoh' řehnjecza,
 Šđžež my, řeho wuřwoleni,
 Mamy węcźne řiwjenje.

E. Delař.

Wřchelate ł blřřta a ł daloka.

— Šutry řromadžuje řo řolleřta w nařřchich Bořich řomach řa řařře blřřře towarřřtvo w Dřařđžanach. Blřřře towarřřtvo wudawa lęczaje řopjena, w kotřymž pofařuje na wadžne řřutřowanje blřřřřeho towarřřtwa. Přenř řróč w řym lęče tole řopjeno też

w herbskej rěči wufhadzuje. Tole herbske łopjeno je jara rjenje spřihane a budže wot lubnych Sserbow rad čitane a nadzjomnje tež dobrego płoda pschinjeje. Napřimo ma šo: Někotre prajšenja k jutrownej kollekcze 1. Masch ty bibliju? 2. Pytash ty w bibliji? 3. Wažich ty hebi herbsku bibliju? 4. Nochzesh wopor pschinjeje ša herbsku bibliju? Wě šo tole lecžaze łopjeno šo w našchich šakšich wošadach rosdawa, ale dokelž wone wošebje džiwa na našchu herbsku bibliju, totraž šo wot Draždžanskeho towařstwa niz jenož ša Šakstu, ale tež ša lubnych Sserbow w Pruskej wudawa, chzemy tudh podacž, šchtož wšchitkim lubnym Sserbam šo wuloži wo herbskej bibliji. Sserbske biblije budža šo mjenujzy pschichodnje jenicžy wudawacž wot šakškeho towařstwa, Barliuste a Zendželske žanych wjazh njecžichceži. Duž budže wěcže lubnym Sserbam wažne, hdyž něšchto šlyšcha wo šwojej bibliji.

Wažich ty hebi herbsku bibliju?

Biblija w zusej rěči morwe kublo wostanje; halle hdyž wona w macžetnej rěči k nam rěči, nam je, jako bychu profetojo a japoschtoji tež mješ nami šhodžili a tež my k nohomaj teho šbóznika šameho šedžili a lubošne šłowa š jeho rta šlyšcheli. Duž nješabudžmy, šakše wažne kublo w šwojej herbskej bibliji mamy.

Ššym starých ludži nadeschot, kotřiž mi š wješelom šwoje natwarjaze herbske knihi pošafowachu, š kotřichž běchu trošcht a móž čžerpali; š dobom paš běchu tež staroščiwu, hacž budža drusy po nich jich knihi tak w čžeseži mēčž kaž woni. Nějeje šo tež hižo šhonilo, šo herbojo ša wšchēmi druhimi wēžami hrabachu, ale wo šakšu staru bibliju žadnu wot nich njerodžeshce?

Wažich ty hebi herbsku bibliju?

Tunjo šo w našchim čžafu biblija pschedawa. Biblište towařstwo paš tež pschi kóždej bibliji, kotruž pscheda, pschishadzuje. Šdyž paš to hižo wot němškich biblijow placži, kotřichž šo tola telko tyšaz lētnje pschedawa, dha je šjawne, šo dyrbi hišchce wjele wjazh pschidawacž, hdyž šo wo čžišchēž herbskich biblijow jedna. Duž

Nochzesh wopor pschinjeje ša herbsku bibliju?

Wot špocžatka šem je šo našche hłowne biblište towařstwo šwēru ša našch herbski lud štaralo. W lētach 1820 hacž do 1824 je wone 3000, w lētach 1823 hacž do 1828 2000, w lētach 1849 hacž do 1852 2000, w lētach 1857 hacž do 1861 3000, w lētach 1881 hacž do 1884 3000 a w lētach 1892 hacž do 1894 7000 herbskich biblijow čžišchēžalo. A šakše wopory je wone pschi tym pschinješlo! Pschi pschedpošlednim nakladže kóžda jednora šwjafana herbska biblija biblište towařstwo šame na 5 hriwnow pschindže; pschedawala paš je šo šakša biblija ša 2 hriwnje 40 np.; duž je biblište towařstwo na kóždu 2 hr. 60 np. pschidacž dyrbjalo. Mij wjele hinaš je pschi pošlednim nakladže š mješichim čžišchēžom, paš mjenowanej šchulstkej bibliji. Škóžda šwjafana šchulstka biblija šo ša 2 hr. pschedawa, mješ tym šo wona biblište towařstwo na 3 hr. 70 np. pschindže.

Nētk wšchaf by naklad wot 7000 ekšemplarow ša lēto wam došahazy byž, ale šchulstka biblija je šwojim mašym čžišchēžom šo našchemu ludej nješpodoba a biblije š wješichim čžišchēžom šu pošupjene. Duž je wēcže wšcheho džaka hódne, šo je biblište towařstwo na wuprajenu proštwu wobšamtko, šo chze ša starých, na wocži šłabých, ša šwērných čžitarjow, kiž po hodžinach ša šobu w šwjatym pišmje pytaja — Wóh daj, šo by jich wjele mješ herbskim ludom byžlo! — nowu herbsku bibliju we wulkim čžišchēžu wudacž a š čžišchēženjom w lēcže 1903 šapocžecž. To rēka š druhimi šłowami: nješžiwajo na přjedawšche wopory chze biblište towařstwo ša našch herbski lud nowy wopor pschinjeje: budže wone tola š najmjēšcha 15,000 hr. ša wobšamtnjeny čžišchēž naložicž dyrbjecž.

Šena lubošč paš je drugeje winojta. Duž, lubi čžitarjo, dajče mi trojaku proštwu wuprajicž:

1. Šutry šo w našchich žyrkwjach ša biblište towařstwo kollektka šhromadžuje, wobdžēlcže šo na njej š bohatym darom a pschinješcže wopor džaka.

2. Ššwjecži-li šo nēhdže bibliški šwjedžen, nješkomdžcže jón a woprucže po šamóženju.

3. Pschiwobrocžcže tež hewak bibliškemu towařtwu wješche dary ša nowu herbsku bibliju a nješapomncže to tež pschi w našchich wotšafanjach čžinicž.

Šako přeni wješichi dar šu šo je herbskeho šarškeho doma 300 hr. bibliškemu towařtwu pschepodale ša nowy wudawš herbskeje biblije. Nješch tutón wopor druhich k podobnej woporniwocžiči wabi!

— Šserbska hłowna předařska konferenza je tež wobšamtko, w tym lēcže přeni bibliški šwjedžen wotdžeržecž. Šakž šo mišionške šwjedženje k temu šwjecžachu, lubemu ludej wažnošcž šwjateho mišionškeho škutka na wutrobu pošožicž, chze bibliški šwjedžen nam prajicž: „Waž hebi šwoju bibliju a njewoštaj ju šapršchenu w kucžiku ležo! Šomhaj paš tež, šo by šo šwētko Wóžeho šłowa donješlo do tych domow, hdyž je hišchce čžma. Šónle přeni bibliški šwjedžen budže šo w Wēchalskej žyrkwi w Budyšchinje šwjecžicž a to ščecži džēn šwjatkw.

— Šniha lutherškeho knihowneho towařstwa wo „šlubjenym kraju“, kotruž je knješ šarar Šólčž w Budyšchintu napřikal, je docžišchēžana a šo w bližšichim čžafu lubnym Sserbam rosdawa a rosnješe. Šniha pošafuje rjane wobrašy šlubjeneho kraja.

— Šhišchce juntrócž lubnych Sserbow na to dopomniwy, šo mamy šrijedu po jutrach šwój herbski džēn w Budyšchinje. Duž dha pschindžcže a na šakšo wohladanje w Budyšchinje. Dopoldnja je ššhadžowanika herbskeje študowazeje mlodošcže a pošoldnju našcha Macžiza. My wošebje na to pošafamy, šo budže našch herbski musej k temu dnjej po móžnošcži šrijadowany, a šo móža hebi jón pschi škladnošcži wobhladacž.

— Šmjerčž šwoje pucže šhodži a my njewēmy, hdy je nam našch kónž poštajeny. Šrudžaze dopjeljenje ša to je šmjertna pošwecž š Warta. Šandženu wutoru je tam wumrjel kn. inšpektar Šchūša, kiž mēješche ratarjenje a hošpodarjenje na hrabiniškim kuble a jejnicžki džēn po nim wumrje knješ hrabja š Lippe-Biesterfeld-Weišenfēld šam. Šakž šlyšchimy, je influenza šapocžatš šhorošcže byžla, kotraž je k temu šrudnemu kónžej domjedla.

— Šuchorška žyrkej w Budyšchinje, kotraž je hišchce štejo wostala po wottorhanju štareho Šuchorškeho šchpitala, dyrbjeshce šo pošowicž a ša woješke Wóže šlužby naprawicž. Ale nētko šakšo šlyšchimy, šo je dopjeljenje teje nadžije šakšo do dalšcheho pschichoda wotštorčzene. Škonšistoriwo njeje šo psches jene wuprajilo š twarškim namjetom žyrkwinskeho přjódštējerštwu a žyrkwinskeho přjódštējerštwu šu nowišche nacžiški pschedrohe. Duž dha šтары hubjeny twar pošno nēhdušchej Marjinej Marčžinej žyrkwi hišchce dlējšchi čžaf wostanje, šakšičž je byž.

— Š Afrikanškeho bitwišchēža wošebite wažne pošawki pošacž njemóžemy. Paš wjele paš je wēšte, šo ša Zendželčanow paš derje nješteji, kaž přjedh do šwēta trubichu. W pošlednich tydženjach nješku tam ani žaneho wušpēcha mēli, mēšto teho šo šu burjo Zendželčanow nēkotre rash šakšlapili a woješke wotdžēljenja šajeli. My jim š wutrobu pschějemy, šo šo nješbychu šakšalle wotmyšljenja Zendželčanow dopjelnile, ale šo by ewangelški burški lud, kotřž ša šwoju šwobodnošcž wojuje, woštal šwobodny lud, a šo by šo na jendželški lud tón šud doštal, kotřž je hebi dawno hižo šakšlužil psches šwoje šebicžne wuštwowanje mješ ludami.

Nēšchto k rošpominanju.

Šošne a jutrowne myšle.

Šdyž hebi Šesuf dobrošprošho na šwojich njepšchēželom pošmyšli, njedyrbjal hebi nētko na nich pošmyšlicž, hdyž běchu jeho pschēčželjo.

Šadnu čžłowjek, kotřž je šwobodny, nješbudže šo dnjej minyčž dacž, hdyž k nješbjekam njepohlada; šadnu šchēšcžijan šo dnjej minyčž njeda, šo na šchijž njepohlada.

Šhryštuš je horještanyl: W štarej žyrkwi šo Šesuf wobrašowashce jako hodler, kotřž šo š hłubošcže k hwēšdam poššēhuje a pschi tym šwojich mladých na šhribecže nješke.

Šako bēšche Šhryštuš horještanyl, šłoncžko ššhadžeshce, paš tež hdyž Šhryštuš duchownje w tebi horještanje, w twojej dušchi šwētko šbóžneho pošnacžža Wóžeho šššhadža. Džecži teho šwētko paš džēja šame do wēčžneho šwētko, džecži čžēmnošcže do wēčžneje čžēmnošcže.

Čžēlo w rowje runa šo šchtomam w šymje, wone šeleninu šhowaja poš šwontownej šuchocže. Ale my čžafamy na nalēčžo ša našche čžēlo.